Alumne: Pau Demattey
Tutor: Amali Nieto

El món de l'or (Anàlisi de l'evolució de l'or amb altres empreses)

Presentació

He escollit el tema sobre l'or perquè és un món que m'interessa bastant. Hi ha diversos motius pel que fa a la elecció del tema: el primer, perquè a casa el meu pare sempre ha treballat en el món financer i, en els últims anys veia com entrava a diverses pàgines web per mirar la cotització de l'or; el segon i més important és el personal. Tot i que vaig agafar el batxillerat tecnològic, m'hauria agradat fer economia, i he vist aquest treball com una bona oportunitat per aprendre més sobre aquests temes.

Feia temps que preguntava al meu pare perquè mirava les cotitzacions de l'or, però tot i que m'ho expliqués, no ho acabava d'entendre. Em deia que l'or era una forma d'invertir molt més segura on la gent es refugiava en temps de crisi, ja que l'or mai perdia el seu valor. Sempre m'havia costat entendre com l'or no podia perdre el seu valor i en canvi els diners, sí, i aquest és el principal motiu de l'elecció del meu treball.

Un cop escollit el tema vaig decidir que l'objectiu bàsic del treball seria analitzar el paper que té l'or en temps de crisi. Més endavant hi vaig haver d'incorporar dues empreses de l'IBEX-35 perquè si no el treball no quedaria del tot complet.

L'or és un dels metalls preciosos més preuats i la gent quan sent parlar de l'or ho relaciona amb la joieria, i no tant amb les inversions. Durant el temps de crisi s'ha

999,9
FINEGOLD
1000g

parlat que l'or com una forma d'invertir i d'estalviar segura i que cada cop més economistes en parlen i ho recomanen.
L'objectiu fonamental d'aquesta recerca és analitzar l'evolució del preu de l'or durant la crisi econòmica i financera actual del segle XXI.
Perquè aquest objectiu sigui més científic, és necessari comprovar i comparar si els valors de cotització de dues empreses importants de l'IBEX-35, Telefònica i Repsol, varien augmentant o disminuint el seu preu borsari, en relació amb el preu de l'or.
Es vol constatar si l'or és un actiu on la gent es refugia i hi confia, comparant-lo amb l'evolució de dues grans empreses de l'IBEX-35 com són Telefònica i Repsol; i analitzar i comprovar per què l'or és un metall tan valorat i els motius que justifiquen el seu valor econòmic i financer i l'evolució del seu preu.

Metodologia

Després de fixar els objectius d'aquest treball, s'ha hagut de buscar informació prèvia sobre el tema a treballar, per diverses raons: la primera, per poder adquirir nocions bàsiques sobre economia i més en concret sobre el tema a treballar, cal recordar que no estudio economia; i, per altra banda, per poder introduir el meu treball definint els conceptes bàsics treballats. Tot això s'ha fet a través de llibres i pàgines web especialitzades en la matèria a treballar.
S'han analitzat i llegit tota una sèrie de revistes i articles especialitzats en el tema relacionat amb aquest treball. Aquests documents utilitzats estan referenciats a través d'una nota a peu de pàgina i a l'apartat de bibliografia del treball.
Per poder dur a terme i demostrar els objectius proposats en aquest treball s'han elaborat taules i gràfics comparant, des del 2008 fins al 2015, dades de l'Or de 24 quirats i de les multinacionals espanyoles Telefònica i Repsol. Després, també s'han enviat entrevistes a persones que es dediquen al món de la inversió en or.
Les taules i posteriorment els gràfics s'han elaborat a través d'aplicacions informàtiques com el programa Microsoft Excel. Aquestes taules i gràfics han recollit la cotització anual des de 2008 de l'or i de les dues empreses, i a més també han calculat la seva variació absoluta i relativa.
—La variació absoluta que ha experimentat la variable durant el període *t* s'obté per diferència entre la dada registrada en el moment *t* i la dada en el moment immediat anterior, *t* – 1 (*t* – 1 = 2008): **Pt – Pt – 1**
—La variació relativa d'una sèrie temporal són el quocient entre una variació absoluta i una mesura de la grandària de la sèrie (la cotització en l'any 2008):

$$\frac{\mathbf{Pt - Pt\text{-}1}}{\mathbf{Pt\text{-}1}}$$

Per trobar les dades de cotització anuals de l'or, s'ha anotat la cotització mensual i s'ha fet una mitjana aritmètica per tal de trobar el valor.
Per trobar la cotització anual de Telefònica i Repsol, s'ha anotat la cotització de l'últim dia de cada mes per, posteriorment, fer la mitjana aritmètica.

Cos del treball

Anàlisi de les taules estadístiques i gràfics

A partir dels gràfics s'observa un augment considerable del preu de l'or des del principi de la crisi fins a l'any 2015. En canvi, quan ens fixem en l'evolució del preu de les accions tant de Telefònica com de Repsol, l'empresa de telecomunicacions té un comportament molt negatiu. Des que comença la crisi podem veure una gran devaluació del preu de les seves accions. En canvi, l'empresa petrolera aconsegueix mantenir-se bastant estable. Això està motivat pel cicle de pujada de preus tan important que ha patit el petroli en els últims anys, però, en general, s'observa una pitjor evolució de la cotització de diferents actius de renda fixa i variable respecte a l'or perquè aquest en entorns de crisi econòmica i financera actua com a valor refugi.
Tenint present que l'or sempre preserva el poder adquisitiu en temps de crisi i d'incertesa aquest augmenta el seu atractiu i cada vegada més gent l'utilitza com a recurs per diversificar els seus estalvis i preservar el seu patrimoni. Actualment ens trobem en un entorn de tipus d'interès molt baixos, cosa que comporta que l'atractiu de l'or sigui més gran. Cal recordar que és un actiu exempt d'IVA (perquè és considerat diner a tot el món, solament el de 24K, 999,99 de puresa), i això provoca una demanda d'aquest actiu cada vegada més important. La pregunta que ens podríem plantejar seria, quines són les raons d'aquest comportament?

Repsol

—El preu del petroli ha baixat un entre un 60 % i un 70 % des de mitjan 2014, a més de la gran caiguda que pateix en començar la crisi, quan el seu preu baixa un 70 % aproximadament.
—Els preus baixos estan provocats per una baixa demanda que provoca una caiguda del creixement econòmic ® RECESSIÓ.
—Una de les grans locomotores de l'economia mundial, com és la Xina, està mostrant signes d'alentiment. Per tant, consumeix menys matèries primeres.
—L'any 2012 l'Argentina va expropiar l'empresa YPF a Repsol. Aquest factor va reduir el seu benefici fins a 195 milions d'euros. Tot i això, l'any 2014 el seu benefici va augmentar un 27%.

Telefònica
Tant Telefònica com Repsol estaan dins d'un context de crisi de les borses per aquests motius:
—Telefònica va anunciar la baixada dels seus dividends a causa d'uns resultats pitjors dels esperats, cosa que provocà una baixada en la remuneració de l'accionista.
—La mala salut del sistema bancari.
—Rescat de Grècia, ja que genera incertesa i volatilitat i pèrdues als mercats de deute públic. Si pugen els tipus d'interès als mercats de deute públic s'encareix el finançament.
—Recessió dels països emergents (Telefònica està molt present a Sud Amèrica).
—Caiguda dels preus de les matèries primeres.
—La por a noves recessions provoca que els inversors apostin per la renda fixa.

Anàlisi de les entrevistes
S'han fet entrevistes a diferents persones especialitzades en la inversió en or i que sempre han estat en camps relacionats amb l'economia i la banca. Una de les persones entrevistades és l'economista James Rickards, que ha estat dues vegades a la llista *best seller* del *New York Times*. Un dels seus llibres més coneguts és *Currency Wars* (2011). Freqüentment ha aparegut en programes de televisió americans i també va ser l'encarregat de negociar el paquet de rescat de la Reserva Federal dels Estats Units.
El mecanisme utilitzat a l'hora d'interpretar les respostes que els informadors han fet de cadascuna de les preguntes plantejades és el següent:
1/ Es concreta l'objectiu de cada pregunta.
2/ Es detallen les respostes en forma d'idees aportades pels entrevistats i després aquestes s'interpreten.

Conclusions
S'ha fet una interpretació de les dades obtingudes dels valors representats en les seves taules i gràfics corresponents (comparació de cotitzacions, variacions absolutes i variacions relatives en borsa a l'inici i al final del període analitzat, de 2008 a 2015), juntament amb les entrevistes fetes a especialistes en el tema.
En relació als gràfics i taules dels tres valors analitzats (or, Repsol i Telefònica, els fets més importants a destacar són els següents:
—Es pot comprovar que la cotització de l'or des del principi de la crisi no ha deixat d'augmentar, és més, la seva cotització ha augmentat gairebé un 120 % des del principi de la crisi fins a l'any 2012, que és l'any de la major cotització d'aquest actiu i que coincideix amb l'any de pitjor cotització de les dues empreses de l'IBEX-35. Tam-

bé es pot observar com la cotització de Telefònica i Repsol quasi mai no ha arribat a augmentar (solament Repsol l'any 2011 aproximadament un 8 %).
—Tot el que ha estat comentat anteriorment podria justificar el perquè del nom de *valor refugi* i que cada cop més gent aposti per l'or i intenti vendre les seves accions.
—L'empresa petrolera ha tingut millor comportament que l'empresa de telecomunicacions davant la crisi (en algun any ha arribat a millorar la cotització respecte al 2008) mentre que la de Telefònica sempre ha anat baixant, arribant el 2012 a baixar un 36 % aproximadament del seu valor) això és perquè, tot i la crisi, bona part dels anys analitzats el preu del petroli va augmentar.
Utilitzant el mètode d'investigació de les entrevistes, les conclusions a les quals s'ha arribat són les següents:
—La crisi que coneixem actualment no és la pitjor, és a dir, els entrevistats coincideixen que hi haurà una crisi molt pitjor a l'actual, on la gent haurà de buscar valors refugi com l'or per protegir-se.
—Cada cop més gent estalvia en or, tot i que sempre ha estat el refugi dels poderosos.
—La moneda física pot arribar a desaparèixer. Dinamarca vol suprimir el 2016 el diner en efectiu en botigues de roba, gasolineres i restaurants, ja que vol ser el primer país a suprimir les monedes i els bitllets en circulació.
—L'or és preferible tenir-lo físicament, ja que l'or en paper és un producte d'especulació.
—L'or no és una inversió perquè no hi ha risc ni rendiment.
En aquest treball es pot extreure la conclusió que la crisi no ha acabat, que n'hi haurà una de pitjor que la que coneixem actualment. Veient els gràfics, sembla obvi que el millor recurs per protegir-se davant d'aquest fenomen és l'or: no té risc perquè no és una inversió, és un valor refugi que el que fa és protegir el teu patrimoni; en canvi, les accions tant de les dues empreses comparades com de qualsevol altra, sí que són una inversió perquè tenen risc i rendiment; però, veient els gràfics, sembla difícil que en una crisi pitjor que la que ens trobem ara mateix es pugui treure rendiment a les accions d'aquestes empreses. L'altra forma que hi pot haver de preservar el teu patrimoni és tenint els diners en efectiu; no es trauràs rendiment, però tampoc no correràs cap risc.
Dit això, l'objectiu d'aquest treball és valorar si de veritat apostar per l'or és més viable que invertir en empreses de l'IBEX-35 o d'altres. Amb tot el que s'ha estudiat en aquest treball sembla més que factible apostar per aquest actiu, que des del principi de la crisi no ha deixat de pujar la seva cotització.
Un altre objectiu era entendre perquè l'or és un metall tan preuat. Sempre ha estat molt ben valorat en la joiera, però cada vegada més gent s'adona que l'or és una bona forma de tenir el diner, ja que és un actiu que protegeix la pèrdua de poder adquisitiu dels seus estalvis. Actualment, cada cop més gent està diversificant els seus estalvis en actius físics tangibles, com l'or. Perquè la gent veu que és un actiu que no pot ser manipulat per cap govern ni organisme supranacional (banc mundial, FMI...).

Bibliografia o webgrafia

Articles

—Allen F., Carletti E. (2010): "An overview of the crisis: causes, consequences and solutions", International Review of Finance, 10 (1): 1-26.

—Bustillo I., Velloso H. (2002): "Las tasas de interés estadounidenses, la deuda latinoamericana y el contagio financiero", Revista de la CEPAL, 78: 87-104.

—Gorton G., (2009): "The subprime panic", European Financial Management, 15 (1): 10-46.

—Kaminsky G., (2003):"The unholy trinity of financial contagion", Journal of Economic Perspectives, 17(4): 51-74.

—Rodríguez-Castellano A., Urionabarrenetxea Z.S., San Martín N. (2008): "Crisis financieras y globalización: un análisis de sus factores determinantes", Problemas del Desarrollo Revista Latinoamericana de Economía, 39(153):159-183.

—Valdés, R. (1997): "Emerging markets contagion: evidence and theory", Banco Central de Chile, Ministerio de Finanzas.

Adreces d'Internet

—INFOKRISIS, EL BLOG DE ERNEST MILÀ: *Historia del oro: de símbolo divino a objeto de mercado.* http://infokrisis.blogia.com/2009/012905-historia-del-oro-de-simbolo-divino-a-objeto-de-mercado.php

—EXPANSIÓN: Crisis económica. http://www.expansion.com/diccionario-economico/crisis-economica.html

—INVERSOR GLOBAL: *Oro: la inversión que nunca falla en tiempos de crisis.* https://igdigital.com/2016/01/oro-la-inversion-que-nunca-falla-en-tiempos-de-crisis/

—ORO Y FINANZAS: ¿Quién fija el precio del oro? – London Goldfixing. https://www.oroyfinanzas.com/2009/11/quien_fija_el_precio_del_oro__london_goldfixing/

—NADA ES GRATIS: *A vueltas con el patrón oro -2: ¿Por qué se abandonó el patrón oro?* http://nadaesgratis.es/santos/a-vueltas-con-el-patron-oro-2-por-que-se-abandono-el-patron-oro

—EL ECONOMISTA: *Telefónica baja en bolsa: ¿por qué ha recortado el dividendo?* http://www.eleconomista.es/empresas-finanzas/noticias/3604636/12/11/Telefonica-baja-en-bolsa-por-que-ha-recortado-el-dividendo.html

—EXPANSIÓN: Mercado de renta fija. http://www.expansion.com/diccionario-economico/mercado-de-renta-fija.html

—EL BLOG SALMÓN: *¿Qué son los mercados de valores?* http://www.elblogsalmon.com/mercados-financieros/que-son-los-mercados-de-valores

—ANDBANK: *¿Qué es el mercado primario?* http://www.andbank.es/observatoriodelinversor/que-es-el-mercado-primario/

https://oro.bullionvault.es/

http://www.invertia.com/mercados/bolsa/empresas/telefonica/historico-rv011tele-

fon/7/01-01-2015/31-12-2015
http://www.invertia.com/mercados/bolsa/empresas/repsol/historico-rv011repsol

Llibres
—RICKARDS, JAMES, *La nueva fiebre del oro,* Inversor Global, 2016.
—RICKARDS, JAMES, *La gran caída: como hacer crecer su riqueza durante el col·lapso que se aproxima,* Inversor Global, 2015.